

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.6.6.2025

Pani
Magdalena Kelnerowska
Dyrektor
Łaski Dom Kultury
ul. Narutowicza 11
98-100 Łask

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/068 – Funkcjonowanie gminnych ośrodków kultury w województwie łódzkim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Łaski Dom Kultury ¹ , ul. Narutowicza 11, 98-100 Łask
Kierownik jednostki kontrolowanej	Magdalena Kelnerowska, Dyrektor , od 1 kwietnia 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja i realizacja zadań statutowych gminnych ośrodków kultury.2. Prowadzenie gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Kultury
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Magdalena Łysek, Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLO/24/2025 z 27 marca 2025 r.

(akta kontroli str. 1-5)

¹ Dalej jako: ŁDK lub instytucja kultury.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Łaski dom kultury został właściwie zorganizowany i co do zasady prawidłowo i rzetelnie prowadził gospodarkę finansową oraz realizował zadania statutowe.

Sformułowane w statucie cele, dla których został powołany ŁDK mieściły się w celach ustawowych. Dane w rejestrze prowadzonym przez Organizatora – Gminę Łask były na bieżąco aktualizowane i zgodne ze stanem faktycznym. Zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁴ – Organizator, przed powołaniem dyrektora, zawarł z nim odrębną umowę w formie pisemnej, w której strony określiły warunki organizacyjne instytucji kultury oraz program jej działania. Program ten został sporządzony rzetelnie, niemniej nie zrealizowano wszystkich przewidzianych na dany okres zadań (m.in. nie powołano koordynatora ds. dostępności, nie opracowano dokumentu opisującego politykę kulturalną Gminy Łask i nie zorganizowano procesu naboru wolontariuszy). Program działania został podany do publicznej wiadomości terminowo, tj. w terminie siedmiu dni od dnia powołania dyrektora (art. 15 ust. 5a). W ŁDK rzetelnie monitorowano efekty prowadzonych działań oraz realizowano zalecenia po przeprowadzonych kontrolach.

Dyrektor ŁDK prawidłowo nadał jednostce regulamin organizacyjny tj. po uzyskaniu opinii Organizatora oraz działającego w ŁDK stowarzyszenia twórców, a zmiany wprowadzane w regulaminie były zgodne z przepisami ustawy. Plany, sprawozdania merytoryczne i statystyczne⁵ były co do zasady sporządzane prawidłowo i terminowo przekazywane, z wyjątkiem trzech sprawozdań statystycznych (K-07 z działalności domu kultury za 2022 i 2023 i F-01/dk za IV kwartał 2023 r.), w których ujawniono uchybienia. W ŁDK w sposób prawidłowy prowadzono rekrutację oraz wynagradzano pracowników stosując jednolite zasady postępowania zarówno przy ustalaniu wysokości wynagrodzeń, jak i wynagrodzeń dodatkowych, przy czym nie we wszystkich przypadkach załączano do akt osobowych informację o przyznanej nagrodzie, co było niezgodne z regulaminem wynagradzania pracowników ŁDK. Nabory do pracy w ŁDK przeprowadzono zgodnie z wewnętrznymi zasadami, w sposób rzetelny i transparentnie.

Budynek ŁDK został zabezpieczony przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Jednakże, w ŁDK nie poddawano okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, nie zaktualizowano planu ewakuacyjnego w zakresie rozmieszczenia gaśnic, nie oznaczono także stosownymi znakami dwóch urządzeń oddymiania znajdujących się na parterze, a w sali choreograficznej brak było oznaczenia drogi ewakuacji do wyjścia ewakuacyjnego nr 6. Także nie w pełni prawidłowo dostosowano budynek do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co było niezgodne z zapisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁶.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 87 (dalej jako: ustawa o działalności kulturalnej).

⁵ Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1799) - podmioty gospodarki narodowej są obowiązane do przekazania nieodpłatnie danych dotyczących prowadzonej działalności i jej wyników zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej oraz w formacie udostępnionym na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.

Przyjęte w ŁDK Zasady (polityka rachunkowości) i ochrony danych odzwierciedlały specyficzne i charakterystyczne dla jednostki operacje gospodarcze, a w polityce rachunkowości, zamieszczono wszystkie elementy określone w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷. Niemniej tylko w jednym na trzy przypadki opisanych Programów informatycznych określono datę rozpoczęcia jego eksploatacji, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c uor. ŁDK prowadził gospodarkę finansową na podstawie prawidłowo przygotowanego planu finansowego, uwzględniającego wszystkie źródła przychodów z działalności jednostki. Co roku Dyrektor przekazywał Burmistrzowi Łasku terminowo informacje o przebiegu wykonania planu finansowego oraz sprawozdania z wykonania planu finansowego (z jednym wyjątkiem półrocznego sprawozdania finansowego za I półrocze 2024 r., które zostało złożone 4 dni po terminie). Także kwota dotacji podmiotowej wykazana w zestawieniu obrotów i sald za 2022 r. była wyższa o 16.120,59 zł niż dotacja podmiotowa przyznana od Organizatora na ten rok. Efektywnie podejmowano działania mające na celu pozyskanie dodatkowych środków finansowych (innych niż dotacja podmiotowa jst). W ŁDK utworzono fundusz instytucji kultury oraz fundusz rezerwowy. Wydatkowanie środków na prowadzoną działalność odbywało się prawidłowo, w tym wydatki na zakupy towarów i usług oraz realizację robót budowlanych ponoszone były z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu celów. Zamówienia na usługi udzielane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych⁸ oraz wewnętrznymi uregulowaniami, a umowy zawarte z wyłonionymi wykonawcami opracowywane były prawidłowo oraz realizowano je rzetelnie. Niezgodnie z przyjętym w ŁDK regulaminem najmu sal i wyposażenia, określano natomiast w umowach stawki opłat za najem pomieszczeń. Ponadto ŁDK nie sprawował właściwego nadzoru nad realizacją zawartej umowy najmu sali kinowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja i realizacja zadań statutowych gminnych ośrodków kultury

Opis stanu faktycznego

1. Łaski Dom Kultury, jako samorządowa instytucja kultury została powołana na mocy Uchwały nr XXXII/313/12 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 28 listopada 2012 r. ŁDK, którego Organizatorem jest gmina Łask, prowadził działalność kulturalną polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Łaski Dom Kultury posiadał dwie filie: w Łasku Kolumnie przy ul. Toruńskiej 1, 98-100 Łask oraz w Łasku przy Placu 11 Listopada 1. Zgodnie z przyjętym statutem¹⁰ podstawowym celem działalności ŁDK było pozyskiwanie i przygotowywanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze, współtworzenia jej wartości oraz promocja dorobku kulturalnego w gminie, kraju i zagranicą.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., (dalej: uor).

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm. (dalej: pzp).

⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Statut Łaskiego Domu Kultury stanowiący załącznik do uchwały nr XXXII/313/12 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 28 listopada 2012 r. zmienionej uchwałą nr IV/35/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. oraz Statut Łaskiego Domu Kultury stanowiący załącznik do uchwały nr XL/540/2022 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 9 lutego 2022 r. wraz ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr XLVI/596/2022 z dnia 22 czerwca 2022 r.

Sformułowane w statucie cele mieściły się w celach ustawowych, a wykonywanie zadań służyło realizacji celów, dla których został powołany ŁDK. Do podstawowych zadań ŁDK należało m.in.: prowadzenie edukacji kulturalnej i artystycznej; upowszechnianie kultury, sztuki i edukacji; kształtowanie postaw, budowanie tożsamości kulturowej mieszkańców miasta; organizowanie wydarzeń kulturalnych o zasięgu lokalnym, krajowym i międzynarodowym; czy działania na rzecz integracji społeczności lokalnej.

W okresie objętym kontrolą, ŁDK zrealizował wszystkie zadania wskazane w statucie.

(akta kontroli str. 6-16, 22-23, 1820, 1833-1838)

Zgodnie ze *sprawozdaniami statystycznymi z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy K-07* za lata 2022-2024, w okresie objętym kontrolą, zorganizowano łącznie 593 imprezy¹¹ (w tym 34 plenerowe, 355 własnych, 121 z płatnym wstępem), w których wzięło udział łącznie 47.549 uczestników, z czego:

- w 2022 r. 117 imprez (w tym m.in.: 15 plenerowych, 85 własnych, 15 z płatnym wstępem);
- w 2023 r. 189 imprez (w tym m.in.: 14 plenerowych, 146 własnych, 21 z płatnym wstępem);
- w 2024 r. 287 imprez (w tym m.in.: 5 plenerowych, 124 własnych, 85 z płatnym wstępem).

Na organizację wydarzeń kulturalnych w zakresie działalności statutowej generującej koszty, w badanym okresie wydatkowano łącznie 1.401.028,89 zł, z czego w 2022 r. 426.192,75 zł, w 2023 r. 260.604,35 zł, w 2024 r. 696.380,30 zł i do końca I kwartału 2025 r. 17.851,49 zł.

(akta kontroli str. 17-23, 363-384)

ŁDK w ramach nadanego statutu realizował zadania wyłącznie z zakresu kultury, choć w oparciu o inicjatywy oddolne umożliwiał także organizację innych wydarzeń¹². Jak wyjaśniła Dyrektorka ŁDK: „Jednym z zadań statutowych ŁDK (rozdz. 2, § 7, ust. 7) są działania na rzecz integracji społeczności lokalnej, a wspieranie inicjatyw oddolnych jest zapisane w wizji ŁDK”.

Zdaniem Burmistrza Łasku „łączenie zadań sportowych i kulturalnych w jednym podmiocie nie przyniosłoby wymiernych korzyści dla Gminy. (...) Instytucje kultury i podmioty sportowe są powołane do realizacji odmiennych zakresów działalności, podlegających różnym zasadom finansowania i zarządzania. (...) Obecny model funkcjonowania instytucji w Gminie Łask, z podziałem na Łaski Dom Kultury, Bibliotekę Publiczną oraz Centrum Sportu i Rekreacji, zapewnia wyspecjalizowane podejście do realizacji zadań z zakresu kultury i sportu. Każda z tych instytucji posiada odpowiednie zaplecze i kadrę przygotowaną do realizacji swoich statutowych zadań. (...) Instytucje te nie działają w całkowitej izolacji – ściśle współpracują ze sobą przy organizacji wybranych wydarzeń”.

(akta kontroli str. 24-26, 1833)

2. Zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy o działalności kulturalnej, Organizator przed powołaniem dyrektora zawarł z nim odrębną umowę w formie pisemnej, w której strony określiły warunki organizacyjne instytucji kultury oraz program jej działania. Program został rzetelnie sporządzony (realnie do wykonania, biorąc pod uwagę zasoby, którym dysponował ŁDK) i w sposób prawidłowy podany do

¹¹ W sprawozdaniu K-07 uwzględnione zostały także wydarzenia kulturalne organizowane bez dodatkowych kosztów (np. Latający Dom Kultury, wystawy w Galerii z Fortepianem, koncerty we współpracy z Akademią Muzyczną w Łodzi).

¹² Tj. Otwarte Mistrzostwa w Szachach Szybkich, warsztaty taneczne hip-hop, warsztaty detektywistyczne - Julka i Szpulka oraz w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku - gimnastykę usprawniającą i Nordic walking.

publicznej wiadomości¹³. W badanym okresie zrealizowano większość zadań merytorycznych¹⁴ ujętych w programie działania. Nie zrealizowano jednak trzech zadań, co szerzej opisano w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 27-43, 1820, 1832)

Każdego roku Dyrektor ŁDK przekazywał Burmistrzowi *Sprawozdanie z działalności Łaskiego Domu Kultury*, zawierające informację o realizacji „Programu działania ŁDK na lata 2021-2027”. Zgodnie z przedkładanymi sprawozdaniami statystycznymi i merytorycznymi, w okresie objętym kontrolą nastąpił wzrost zrealizowanych przedsięwzięć oraz liczby uczestników (realizatorów) i odbiorców oferty kulturalnej, i tak:

- w 2022 r. w zorganizowanych przez ŁDK imprezach wzięło udział 15.115 uczestników, funkcjonowało łącznie 17 grup artystycznych (272 członków) i 23 sekcje (526 członków).
- w 2023 r. w zorganizowanych przez ŁDK imprezach wzięło udział 13.158 uczestników, funkcjonowało łącznie 16 grup artystycznych (337 członków) i 25 sekcji (761 członków).
- w 2024 r. w zorganizowanych przez ŁDK imprezach wzięło udział 19.276 uczestników, funkcjonowało łącznie 18 grup artystycznych¹⁵ (379 członków) i 23 sekcje (632 członków).

(akta kontroli str. 44-362, 1842-1844)

3. ŁDK każdorazowo przekazywał w wyznaczonym terminie, sporządzone sprawozdania statystyczne¹⁶.

Sprawozdania F-02/dk - *Roczne sprawozdania o finansach instytucji kultury* sporządzane na podstawie art. 30 ustawy o statystyce publicznej, każdorazowo zawierały prawidłowe dane o dotacjach ze środków gminy podawane łącznie dla dotacji podmiotowych i celowych otrzymanych w okresie sprawozdawczym i tak za 2024 r. 2.766 tys. zł; za 2023 r. 2.223 tys. zł i za 2022 r. 1.967 tys. zł.

¹³ Program działania został umieszczony na stronie internetowej Organizatora.

¹⁴ Zorganizowano świetlicę „Przystań Bądź Sobą”; zadysponowano miejsce wystawiennicze w centrum miasta do organizacji wystaw w przestrzeni miejskiej; zdefiniowano przestrzeń koncertowo - eventową poprzez rewitalizację terenu za budynkiem ŁDK - remont tarasu; przygotowano ofertę imprez niebiletowanych; wprowadzono udogodnienia dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny, podopiecznych MGOPS itd.; przygotowano ofertę zajęć warsztatowych z różnych dziedzin artystycznych dla mieszkańców terenów z ograniczoną dostępnością do dóbr kultury np. „Latający Dom Kultury”; digitalizowano zasoby, wyremontowano toaletę dla osób z niepełnosprawnościami, wdrożono i zaktualizowano standardy WCAG 2.1 w ramach realizacji projektu „Studio Kultura 2.0” w programie Konwersja Cyfrowa Domów Kultury; odbudowano bazę aktywnych uczestników zajęć i wydarzeń po pandemii; wprowadzono zajęcia warsztatów, kół zainteresowań; współpracowano z placówkami oświatowymi z terenu Gminy Łask; promowano twórczość amatorską; przygotowano ofertę dedykowaną osobom w wieku senioralnym oraz dla najmłodszych; pogłębiono współpracę z Łódzkim Domem Kultury i innymi ośrodkami w regionie; poszerzono listę firm - partnerów i sformalizowano współpracę z nimi; organizowano konferencje tematyczne z udziałem influencerów świata kultury, ustanowiono honorową nagrodę „Złotego Borsuka” z okazji 70 urodzin ŁDK; wspierano działania projektowe z udziałem dzieci i młodzieży, prowadzono zajęcia teatralne i działalność wydawniczą; podniesiono rolę waloru edukacyjnego Jarmarku Łaskiego; podczas Jarmarku promowano lokalnych rękodzielników, artystów, małe rodzinne firmy; pogłębiono współpracę z kinem.

¹⁵ Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „Liczba grup artystycznych, kół/klubów/ sekcji działających w ŁDK oraz liczba członków w poszczególnych latach zestawiona została w sprawozdaniach z działalności na podstawie danych dostępnych w elektronicznym systemie zarządzania zajęciami „Strefa zajęć”. W systemie tym nie figurują zajęcia/ sekcje prowadzone dla Łaskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku”.

¹⁶ Sprawozdanie K-07 - Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy do 24 lutego za rok poprzedni; Sprawozdanie F-01/dk - Kwartalne sprawozdanie o finansach instytucji kultury, raz w kwartale: do 30 kwietnia za I kwartał, do 30 lipca za I półrocze, do 30 października za trzy kwartały, do 30 stycznia za rok poprzedni; Sprawozdanie F-02/dk - Roczne sprawozdanie o finansach instytucji kultury sporządzanych na podstawie art. 30 ustawy o statystyce publicznej do 31 marca.

Kontrola sprawozdań F-01/dk kwartalnych sprawozdań o finansach instytucji kultury, przeprowadzona na próbie sześciu sprawozdań (za II i IV kwartał 2022-2024) wykazała, że sprawozdania F-01/dk były co do zasady rzetelnie sporządzane i terminowo przesyłane do Głównego Urzędu Statystycznego, jednakże w sprawozdaniu za IV kwartał 2023 r. została błędnie podana kwota kosztów działalności operacyjnej, zamiast 2.640 tys. zł wskazano 2.620 tys. zł. Natomiast w sprawozdaniach K-07 z działalności domu kultury za 2022 i 2023, nie uwzględniano powierzchni lokali wykorzystywanych przez dwie filie ŁDK. Szerzej kwestie te omówiono w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 363-561, 1821)

4. W ŁDK nie opracowywano odrębnych mechanizmów, procedur umożliwiających rzetelną i dokładną weryfikację danych w trakcie monitorowania efektów działań. Efekty działań monitorowane były na podstawie przyjętego Programu działania, natomiast kontrola finansowa oparta była na *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo - księgowych*, stanowiącej załącznik do polityki rachunkowości.

(akta kontroli str. 562)

5. ŁDK został wpisany do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora – Gminę Łask pod nr 2/2012 i prowadził działalność w zakresie odpowiadającym zapisom rejestru. W przypadku zmiany zakresu działalności każdorazowo przekazywano Organizatorowi dane w celu aktualizacji zapisów w rejestrze. Dane zamieszczone w rejestrze były zgodne ze stanem faktycznym.

(akta kontroli str. 563-566)

6. Strukturę organizacyjną ŁDK oraz zadania dla poszczególnych działów i stanowisk określał regulamin organizacyjny nadany przez Dyrektora ŁDK. W okresie objętym kontrolą, obowiązywały trzy Regulaminy Organizacyjne wprowadzone przez Dyrektora ŁDK¹⁷.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o działalności kulturalnej każdorazowo przed wprowadzeniem regulaminu bądź jego zmianą, Dyrektor zasięgał opinii Burmistrza Łasku, a w 2024 r. także opinii Łaskiego Towarzystwa Kulturalnego (stowarzyszenia działającego w ŁDK od 2022 r.). W ŁDK nie działały organizacje związkowe.

Ponadto zarządzeniem nr 10/2024 Dyrektora ŁDK z dnia 5 sierpnia 2024 r. wprowadzono Regulamin uczestnictwa w zajęciach i warsztatach artystycznych organizowanych w ŁDK.

(akta kontroli str. 567-613, 1820)

7. W ŁDK w okresie objętym kontrolą, obowiązywał *Regulamin rekrutacji pracowników w Łaskim Domu Kultury* wprowadzony Zarządzeniem nr 03/2021 Dyrektora ŁDK z dnia 2 stycznia 2021 r. W latach 2022-2025 (I kwartał) w ŁDK na podstawie umowy o pracę zatrudniono łącznie sześć osób, z czego trzy osoby zostały wcześniej zatrudnione na podstawie umowy zlecenia lub umowy na zastępstwo¹⁸.

Badanie postępowań rekrutacyjnych trzech osób zatrudnionych w wyniku naboru ogłoszonego w dniu 22 czerwca 2022 r. zn. ŁDK.1102.1.2022, ŁDK.1102.2.2022, ŁDK.1102.3.2022 (data zakończenia naboru – 12 lipca 2022 r.), wykazała że nabory do pracy w ŁDK przeprowadzono zgodnie z wewnętrznymi zasadami, w sposób rzetelny i transparentnie oraz właściwie je dokumentowano.

(akta kontroli str. 614-623, 647, 651-676, 1844-1845)

¹⁷ Zarządzeniem nr 02/2019 z dnia 6 czerwca 2019 r.; zarządzeniem nr 16/2022 z dnia 24 listopada 2022 r.; zarządzeniem nr 15/2024 z dnia 5 listopada 2024 r.

¹⁸ Zgodnie zaś z § 12 Regulaminu naboru, postępowanie rekrutacyjne nie dotyczy pracowników zatrudnionych w formie umów cywilno-prawnych oraz na zastępstwo.

8. W okresie objętym kontrolą, w ŁDK zatrudnionych było średnio 19 pracowników (19 osób, 18 etatów na koniec 2022 r.; 20 osób, 18,5 etatu na koniec 2023 r. i 18 osób, 17,5 etatu na koniec 2024 r.). W ŁDK nie zatrudniano pracowników artystycznych, o których mowa art. 26a ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej¹⁹. Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK brak zatrudnienia pracowników artystycznych jako pracowników etatowych nie wpływał negatywnie na jakość wykonywanych przez instytucję zadań.

Spośród pozostałych pracowników pięć osób stanowiło kierownictwo jednostki (dyrektor, zastępca dyrektora, główna księgowa, kierownicy dwóch filii), siedem osób w 2022 i 2024 r. oraz osiem w 2023 r. zatrudnionych było na stanowiskach pracowników merytorycznych (instruktorów kulturalno-wychowawczych), a sześć osób w 2024 r. i siedem, w latach 2022-2023, stanowili pozostali pracownicy. W ŁDK obsadzono wszystkie stanowiska wskazane w statucie i regulaminie organizacyjnym. W ŁDK nie powołano koordynatora ds. dostępności, co szerzej opisano w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości nr 1, tiret 1.

(akta kontroli str. 648-649, 1820-1824, 1851)

Kadra ŁDK brała udział w licznych szkoleniach oraz warsztatach odbywających się w ŁDK w ramach projektów grantowych. Ponadto Dyrektor ŁDK wyjaśniła, że: „Realizowano także pomysł wewnętrznych spotkań programowo-warsztatowych odbywających się w pierwszy czwartek miesiąca, podczas którego następowała wymiana wiedzy, umiejętności, doświadczenia, pomysłów przy okazji trenując zdrową komunikację i budując relacje”. Czterech pracowników brało udział w szkoleniach w ograniczonym zakresie. Wyjaśniając przyczyny tego stanu Dyrektor ŁDK stwierdziła, że jeden z pracowników poszerza swoje kompetencje korzystając z dostępnych w sieci bezpłatnych webinarów (które nie są certyfikowane), drugi pracownik przebywał na zwolnieniu lekarskim oraz urlopach (w tym macierzyńskim), trzeci z pracowników ze względu na swoją sytuację rodzinną bierze udział wyłącznie w szkoleniach odbywających się w terminach i godzinach dla niej dogodnych, natomiast czwarty pracownik, który jest pracownikiem w okresie ochronnym, nie deklaruje potrzeby zdobywania nowych kompetencji.

(akta kontroli str. 677-681, 1844)

9. W okresie objętym kontrolą, w ŁDK obowiązywały zmieniane okresowo Regulaminy wynagradzania²⁰. Ponadto Dyrektor ŁDK zarządzeniem nr 31/2021 z dnia 27 grudnia 2021 r.²¹ ustalił zasady i wysokość wynagradzania zastępcy dyrektora i głównego księgowego. Przyjęte regulaminy wynagradzania były zgodne z przepisami ustawy o działalności kulturalnej oraz aktów wykonawczych do tej ustawy.

Zarządzeniem nr 297/2017 Burmistrza Łasku z dnia 29 grudnia 2017 r. oraz zarządzeniem nr 21/2023 Burmistrza Łasku z dnia 24 stycznia 2023 r. zostały wprowadzone zasady wynagradzania dyrektorów samorządowych instytucji kultury, dla których Organizatorem jest Gmina Łask.

W okresie objętym kontrolą, warunki wynagradzania pracowników ŁDK określano prawidłowo a przy ustalaniu wysokości wynagrodzeń, nagród,

¹⁹ Osoba zatrudniona w instytucji kultury do wykonywania pracy polegającej na tworzeniu, opracowywaniu lub artystycznym wykonywaniu utworów w dziedzinie teatru, muzyki, tańca, filmu lub innych sztuk audiowizualnych - pracownik artystyczny.

²⁰ Regulamin wynagradzania wprowadzony zarządzeniem nr 14/2017 Dyrektora ŁDK z dnia 16 grudnia 2017 r., zmieniony zarządzeniem nr 17/2020 Dyrektora ŁDK z dnia 26 października 2020 r. oraz Regulamin wynagradzania pracowników Łaskiego Domu Kultury wprowadzony zarządzeniem nr 06/2022 Dyrektora ŁDK z dnia 6 kwietnia 2022 r.

²¹ Zmienionym zarządzeniem nr 22/2024 Dyrektora ŁDK z dnia 31 grudnia 2024 r.

dotychczas do wynagrodzeń pracowników stosowano jednolite, weryfikowalne zasady postępowania. W latach 2022-2025 (I kw.) przyznawano nagrody m.in. z okazji Dnia Działacza Kultury. Nagrody były przyznawane dla każdego pracownika w równej wysokości i wypłacane na podstawie zbiorczego pisma. Wysokość wynagrodzenia dyrekcji i głównego księgowego były zgodne z ustawą z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi²².

Na próbie dokumentacji trzech pracowników ustalono, że wynagrodzenie zasadnicze oraz pozostałe składowe wynagrodzenia ustalano i wypłacano zgodnie z przepisami ustawy o działalności kulturalnej i rozporządzeń wykonawczych, przy czym nie we wszystkich przypadkach załączano do akt osobowych informację o przyznanej nagrodzie, co było niezgodne z regulaminem wynagradzania pracowników ŁDK. Ponadto do akt osobowych w jednym na trzy badane przypadki nie załączono oświadczenia potwierdzającego zapoznanie pracownika z regulaminem wynagradzania. Szerzej kwestie te omówiono w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 624-626, 682-727)

10. Budynek ŁDK został częściowo dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²³, m.in.:

- w budynku, na parterze dostępnym dla osób z niepełnosprawnością jedno z dwóch ogólnodostępnych pomieszczeń higienicznosanitarnych zostało przystosowane dla tych osób;
- położenie drzwi wejściowych do budynku oraz kształt i wymiary pomieszczeń wejściowych umożliwiały dogodny ruch, w tym również osobom z niepełnosprawnością;
- do wejścia głównego do budynku doprowadzono pochylnię²⁴;
- stanowisko postojowe dla samochodów miało odpowiedni wymiar (wynoszący co najmniej 3,6 m szerokości i długość 5 m)²⁵;

W ŁDK nie zainstalowano urządzenia technicznego zapewniającego osobom z niepełnosprawnością dostęp na pozostałe kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, z których mogli korzystać (piętro i piwnica). Sytuacja ta spowodowała ograniczoną dostępność budynku dla osób poruszających się na wózkach lub posiadających problem z poruszaniem się, w celu uczestniczenia

²² Dz. U. z 2019 r. poz. 2136. Do dyrektora, zastępcy dyrektora oraz głównego księgowego zastosowanie miały przepisy art. 8 pkt 2, oraz art. 11 ust. 1 i 2 tej ustawy, w których określono maksymalną wysokość wynagrodzenia miesięcznego zastępcy dyrektora i głównego księgowego (sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), oraz maksymalną wysokość nagrody rocznej i maksymalną wartość dodatkowych świadczeń.

²³ Dz.U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.

²⁴ Nie przygotowano jednak koperty przy podejździe do pochylni, zapobiegającej nieuprawnionemu parkowaniu pojazdów, uniemożliwiającej korzystanie z pochylni. Jak wyjaśniła Dyrektor „Podjazd dla osób z niepełnosprawnością ruchową przed Łaskim Domem Kultury znajduje się w całości (wraz z dobudowanym wiatrołapem) w pasie ruchu drogi wojewódzkiej. W odpowiedzi Marszałka Województwa Łódzkiego czytamy, że urząd podejmie odpowiednie kroki, aby teren będący pod jego zarządem zabezpieczyć. Zapowiadane umieszczenie w zatoczce elementów małej architektury (betonowych donic, klombów) zabezpieczyłoby swobodny dostęp do podjazdu osobom z trudnościami w poruszaniu się. Trudno oceniać, czy tak długa zwłoka w podjęciu deklarowanych działań wynika z natłoku zadań, czy odmiennych priorytetów”.

²⁵ Stanowisko znajdowało się na terenie należącym do Gminy, nie oznaczono stanowiska postojowego dla samochodów użytkowanych przez osoby z niepełnosprawnością znakiem pionowym z piktogramem pokazującym osobę na wózku inwalidzkim (D-18 z tabliczką T-29), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2311 ze zm.).

w wydarzeniach kulturalnych, zwłaszcza, że część wydarzeń odbywała się w Galerii z Fortepianem, znajdującej się na piętrze. Szerzej kwestie te opisano w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

Ponadto Łaski Dom Kultury do tej pory nie opracowywał oferty dedykowanej osobom z niepełnosprawnościami. Jak wyjaśnił Dyrektor ŁDK jest otwarty na współpracę z organizacjami skupiającymi osoby z niepełnosprawnością. „Od wielu lat trwa stała współpraca ŁDK ze Środowiskowym Domem Samopomocy, który co roku organizuje ogólnopolski konkurs plastyczny, w którym biorą udział podopieczni tego typu placówek. Grudzień w Galerii z Fortepianem jest przeznaczony na ekspozycję prac konkursowych, a w okolicach Mikołajek w Sali Widowiskowej odbywa się wielka gala wręczenia nagród laureatom konkursu, spektakl teatralny w wykonaniu grupy „Po swojemu” z ŚDS w Łasku”.

(akta kontroli str. 878-880, 1822, 1825-1826, 1861)

11. ŁDK właściwie administrował i co do zasady prawidłowo zabezpieczył przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, posiadaną nieruchomość. W ŁDK ustalono sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia w *Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego* z dnia z 27 lipca 2017 r. wraz z „Kartą aktualizacji” stanowiącą jej załącznik. Instrukcja była dwukrotnie aktualizowana w grudniu 2020 r. i w sierpniu 2024 r., przy czym było to niezgodne z zapisami samej Instrukcji, co szerzej opisano w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁶ w ŁDK prowadzono książkę obiektu budowlanego, która była na bieżąco uzupełniania o zapisy dotyczące przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego²⁷. ŁDK zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej²⁸ wyposażony był w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice. Zapewniono przeglądy techniczne, konserwacje oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie. Pracownicy zostali zapoznani z przepisami przeciwpożarowymi, co odnotowano stosownym oświadczeniem w aktach osobowych o zapoznaniu się z Instrukcją Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego, (podpisywane w dniu przyjęcia pracownika do pracy). Ponadto w ŁDK działał system dodatkowych zabezpieczeń tj. monitoring i alarm. Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi była zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku, drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej „drogami ewakuacyjnymi”. Drogi ewakuacyjne zostały prawidłowo oznakowane z wyjątkiem sali choreograficznej, gdzie brak było oznaczenia drogi ewakuacji do wyjścia ewakuacyjnego nr 6. W trakcie kontroli ujawniono nieprawidłowości dotyczące zabezpieczenia budynku, co szerzej opisano w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 728-877, 881-892, 1823, 1845)

12. W okresie objętym kontrolą, ŁDK był kontrolowany w 2023 r. przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w Łasku w zakresie wydatkowania dotacji gminnej w 2022 r. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto w 2024 r. ŁDK pozytywnie przeszedł procedurę monitoringu finansowego dotacji²⁹, przeprowadzoną przez ██████████.

(akta kontroli str. 893-904)

²⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 418.

²⁷ Raz w roku: elementów budynku i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych, przewodów kominowych; raz na pięć lat: przydatności do użytkowania, estetyki obiektu oraz jego otoczenia, instalacji elektrycznej i piorunochronnej.

²⁸ Dz. U. z 2025 r. poz. 188.

²⁹ Nr 22.07.25/043-RS-KMG.

13. W ramach realizacji swoich zadań ŁDK ściśle współpracował z wieloma instytucjami³⁰. W ramach prowadzonej współpracy z podmiotami publicznymi³¹, ŁDK udostępniał nieodpłatnie sprzęt i pomieszczenia. Ponadto Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łask przewidywała współpracę instytucji kultury w zakresie realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych, z której Łaski Dom Kultury zdaje coroczne sprawozdanie w ramach monitoringu Strategii prowadzonego przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku³².

(akta kontroli str. 905-907, 1842)

Na podstawie § 12 ust. 4 statutu, Zarządzeniem nr 18/2022 Dyrektora ŁDK z 1 grudnia 2022 r. powołano Radę Programową ŁDK jako organ doradczy w liczbie sześciu osób³³. Zgodnie z przyjętym regulaminem Rady Programowej ŁDK wprowadzonym zarządzeniem nr 17/2022 z 24 listopada 2022 r., posiedzenia rady odbywały się nie rzadziej niż raz w roku, odpowiednio: 1 grudnia 2022 r.; 14 września 2023 r. i 23 września 2024 r. Rada wspierała działalność ŁDK poprzez m.in. opiniowanie rocznych programów merytorycznych oraz wyrażała opinię o planach, projektach i wydarzeniach.

Plany działania prezentowane były Radzie Miejskiej w Łasku każdorazowo na jej wniosek³⁴, a sprawozdania z realizacji tych planów były monitorowane.

(akta kontroli str. 908-920, 1821, 1838)

14. W ŁDK podejmowano wielokanałowe działania w celu dotarcia z informacją do docelowych odbiorców poszczególnych wydarzeń. Najszerszym kanałem informacyjnym były social media i strona internetowa, które były na bieżąco monitorowane pod względem zasięgów, statystyk, analizy danych i bieżącej ewaluacji. Informacje o wydarzeniach były także publikowane w formie plakatów i umieszczane na słupach ogłoszeniowych na terenie miasta, w szkołach i instytucjach. Wykorzystywano także lokalne i regionalne media [REDAKTOWANE] a w miarę możliwości czasowych realizowano także nagrania i streamy ze studia ŁDK – Studio Kultura 2.0 publikowane na profilu [REDAKTOWANE].

(akta kontroli str. 921-930)

15. Dyrektor ŁDK jako główne bariery w prowadzeniu działalności kulturalnej wskazała niewystarczającą względem potrzeb bazę lokalową, sprzętową i kadrową bowiem

- „dodatkowe 400m² powierzchni w wyremontowanej kamienicy przy Placu 11 Listopada 1, które Gmina Łask oddała w użyczenie ŁDK w 2022 r. w bardzo szybkim czasie zostało zagospodarowane na działalność kulturalną i obecnie ponownie jesteśmy w trudnej sytuacji, jeśli chodzi o dalszy rozwój naszej oferty,

³⁰ Gminą Łask, Łaskim Towarzystwem Kulturalnym³⁰, Biblioteką Publiczną im. Jana Łaskiego Młodszego w Łasku, zduńskowolskim Centrum Integracji Ratusz, Akademią Muzyczną im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi³⁰, Związkiem Harcerstwa Polskiego Hufiec Łask, Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Łodzi, Muzeum Plakatu w Wilanowie, Narodowym Instytutem Muzyki i Tańca, Ochotniczą Strażą Pożarną w Łasku i Kolumnie, Łaską Spółdzielnią Mieszkaniową, Warsztatem Terapii Zajęciowej, Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszeniem Amazonek, Otwartą pracownią Rozwijania Uzdolnień „Asymptota”, biurem wystaw artystycznych w Sieradzu oraz przedszkolami i szkołami z terenu gminy Łask.

³¹ Szkołami, przedszkolami, biblioteką publiczną. Centrum sportu i rekreacji oraz środowiskowym domem samopomocy.

³² Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w miarę swoich potrzeb uczestniczy w bezpłatnych wydarzeniach organizowanych przez Łaski Dom Kultury. Animatorzy ŁDK wspierają także wydarzenia typu Dzień Dziecka, które odbywają się na terenie SOSW.

³³ W tym przedstawiciele: Łaskiego Towarzystwa Kulturalnego, Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łaskiej i Łaskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

³⁴ Ostatnio – 20 stycznia 2025 r.

- na listach rezerwowych figuruje ponad 50 osób oczekujących na przyjęcie na zajęcia; w szczytowym momencie (rozpoczęcie aktualnie trwającego sezonu kulturalnego) było to ponad 80 osób, co oznacza m.in., że część chętnych mogła skorzystać z podobnej oferty w innych ośrodkach lub wypełnić miejsca wynikające z naturalnej rotacji uczestników zajęć,
- braki kadrowe uwidaczniają się najmocniej w okresach wzmożonych działań związanych z organizacją wydarzeń plenerowych, dużych ogólnopolskich festiwali/ przeglądów/ konferencji, czy w momentach obligowania instytucji kultury na mocy nowo wprowadzanych ustaw i rozporządzeń do powoływania kolejnych stanowisk/funkcji (np. koordynatora ds. dostępności); również bieżąca działalność wymaga czujnego reagowania na dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość – np. od dłuższego czasu zauważalna jest potrzeba zatrudnienia koordynatora Uniwersytetu Trzeciego Wieku na pełnym etacie.

Wszystko to pokazuje jak duża, realna i nagła jest potrzeba wsparcia infrastrukturalnego i kadrowego (a w zasadzie finansowego) instytucji.

W zakresie kierowania działalnością ŁDK jako największą trudność oceniam brak możliwości godziwego wynagradzania pracowników, z czego bezpośrednio wynika spadek motywacji, rotacja kadry i bardzo duży problem z zatrudnieniem osób z wystarczająco wysokimi kwalifikacjami. Źródeł tej sytuacji należy upatrywać w głębokich zaniedbaniach na poziomie systemowym, nie jest to bowiem odosobniony przypadek wyłącznie w naszej instytucji. Dużym wyzwaniem jest także biurokracja – z roku na rok rosnąca liczba sprawozdań, raportów, zestawień itd. Tych samych informacji i danych wymaga od nas Organizator, GUS, MGOPS – być może jakiś ujednoczony system zbierania danych ułatwiłby wszystkim pracę. Poważnym i zauważalnym brakiem jest także brak wsparcia szkoleniowego i merytorycznego na poziomie wojewódzkim. Z nadzieją spoglądamy w kierunku reaktywującej swoją działalność Regionalnej Akademii Kadr Kultury przy Łódzkim Domu Kultury”.

(akta kontroli str. 1831)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. ŁDK w okresie objętym kontrolą nie zrealizował wszystkich zadań ujętych w programie działania, stanowiącym załącznik do umowy, określającej warunki organizacyjne działalności instytucji kultury, i tak:
 - w zakresie celu strategicznego 1 *Zapobieganie wykluczeniu społecznemu*, w tym celu operacyjnego: *Udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami*:
 - na 2022 r. nie powołano koordynatora ds. dostępności.
Wyjaśniając przyczyny braku powołania koordynatora ds. dostępności Dyrektor ŁDK wskazała na braki kadrowe i wyjaśniła, że „struktura zatrudnienia w ŁDK jest wypadkową liczby etatów i koniecznych do zabezpieczenia podstawowych stanowisk i funkcji. (...) obecny stan zatrudnienia nie jest wystarczający w stosunku do potrzeb”.
 - w zakresie celu strategicznego 2: *Integracja społeczności lokalnej wokół inicjatyw kulturalnych*, w tym celu operacyjnego *Wolontariat na 2021-2022*, nie zorganizowano procesu naboru wolontariuszy i nie przygotowano cyklicznych szkoleń dla wolontariuszy (steetworking, service design itp.).
Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „Nie ma w tym momencie możliwości właściwego zorganizowania bazy wolontariuszy, czy zaplanowania dla nich szkoleń. W zakresie wsparcia wolontariuszy podczas dużych wydarzeń współpracujemy owocnie od lat z łaskim hufcem ZHP. Sygnalizujemy dużą potrzebę powołania koordynatora wolontariatu, ponieważ zauważamy

- wielki potencjał i potrzebę zagospodarowania go. To niezbędne dla efektywnej i kompleksowej pracy nad budowaniem kapitału społecznego”.
- w zakresie celu strategicznego 3 *Wzmocnienie roli ŁDK w regionie jako wiodącej instytucji kultury oferującej nowoczesny wielowymiarowy kontent*, w tym celu operacyjnego *wypracowanie wspólnie z Organizatorem, instytucjami i organizacjami działającymi na polu kultury dokumentu opisującego politykę kulturalną Gminy Łask na 2022-2024*, nie opracowano ww. dokumentu.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „W roku 2021 podjęto niezobowiązujące rozmowy o potrzebie sformułowania Strategii rozwoju kultury w Gminie Łask z ówczesnymi radnymi Rady Miejskiej w Łasku. Konkluzją tych rozmów była teza, że Strategię ma stworzyć Łaski Dom Kultury. (...) Czynione przez nas bezustanne wysiłki w kierunku nawiązywania szerokich partnerstw, kontaktów i sieciowania będą stanowiły solidną podbudowę do pracy nad Strategią rozwoju kultury w naszym mieście”.

(akta kontroli str. 27-43, 1821, 1832)

2. W sprawozdaniach K-07 z działalności domu kultury za 2022 i 2023, nie uwzględniano powierzchni lokali wykorzystywanych przez dwie filie ŁDK, natomiast w sprawozdaniu F-01/dk za IV kwartał 2023 r. została błędnie podana kwota kosztów działalności operacyjnej, zamiast 2.640 tys. zł wskazano 2.620 tys. zł.

Dyrektor ŁDK wyjaśniła nieuwzględnienie powierzchni lokalów dwóch filii w sprawozdaniach K-07 za 2022 i 2023 przeoczeniem, natomiast jak wyjaśniła Główna Księgowa „różnica pomiędzy kwotą wykazaną w sprawozdaniu, a kwotą wynikającą z zestawień jest błędem matematycznym. Wszystkie konta księgowe, które powinny być wzięte pod uwagę przy sporządzaniu sprawozdania F-01/dk są ujęte prawidłowo, natomiast podczas sumowania poszczególnych rodzajów kosztów pojawiła się pomyłka w liczeniu (błąd matematyczny)”.

(akta kontroli str. 372-384, 484- 502, 1821)

3. We wszystkich trzech badanych przypadkach, nie za każdym razem załączano do akt osobowych informację o przyznanej nagrodzie, i tak: w jednym przypadku brakowało siedmiu na dziewięć informacji, w drugim przypadku ośmiu na 11 informacji oraz w trzecim przypadku siedmiu na osiem informacji. Było to niezgodne z regulaminem wynagradzania pracowników Łaskiego Domu Kultury, który stanowił: że „Odpis zawiadomienia o przyznaniu nagrody składa się do akt osobowych pracownika”. Ponadto do akt osobowych w jednym na trzy badane przypadki nie załączono oświadczenia potwierdzającego zapoznanie pracownika z regulaminem wynagradzania.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK było to spowodowane m.in. faktem, że nagrody wypłacono na podstawie zbiorczego pisma w równej wysokości dla wszystkich pracowników. Ponadto „wymienione wyżej nieprawidłowości w prowadzeniu dokumentacji osobowej wynikają z niejednolitej interpretacji zapisów regulaminowych osób odpowiedzialnych za sprawy administracyjne oraz dużego obciążenia obowiązkami osoby prowadzącej sprawy kadrowe, która prowadzi także sekretariat, sprawy kancelaryjne, archiwum i kasę. Sądzę, że sporządzone na potrzeby niniejszej kontroli zestawienie pozwoli ostatecznie zakończyć dyskusję i poskutkuje prawidłowym i konsekwentnym stosowaniem się do Regulaminu wynagradzania pracowników ŁDK”. Natomiast w przypadku pracownika, którego oświadczenia nie wpięto do akt osobowych Dyrektor ŁDK wyjaśniła

tę sytuację przeoczeniem”, a brakujący dokument został dołączony do akt pracownika, jeszcze w trakcie trwania kontroli NIK.

(akta kontroli str. 624-626, 682-727, 1862-1865, 1875-1902)

4. W okresie objętym kontrolą, nie aktualizowano *Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego* z dnia z 27 lipca 2017 r. w terminach określonych w Instrukcji, tj. co najmniej raz na dwa lata. Instrukcja była dwukrotnie aktualizowana w grudniu 2020 r. i w sierpniu 2024 r.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: w związku z przejściem obowiązków Dyrektora ŁDK w 2020 r. i koniecznością weryfikacji i budowania całego systemu kontroli zarządczej nie udało się zaktualizować wszystkich obowiązkowych dokumentów.

(akta kontroli str. 728-877, 881-892, 1823)

5. Nie zlikwidowano wszystkich barier architektonicznych i technicznych, aby spełnić warunek dostępności budynku ŁDK dla osób z niepełnosprawnością. Nie zainstalowano urządzenia technicznego umożliwiającego osobom z niepełnosprawnością dostęp na kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, co było niezgodnie z ust. 2 § 55 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie³⁵, który stanowi, że w niskim (...) budynku użyteczności publicznej, niewymagającym wyposażenia w dźwigi, o których mowa w § 54 ust. 1, należy zainstalować urządzenia techniczne zapewniające osobom niepełnosprawnym dostęp na kondygnacje z pomieszczeniami użytkowymi, z których mogą korzystać”.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „Obecnie Łaski Dom Kultury jest beneficjentem projektu *Projektowanie uniwersalne kultury - dostępność w instytucjach kultury*, dzięki któremu będziemy mogli z profesjonalnym wsparciem zająć się zapewnieniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami nie tylko pod względem architektonicznym, ale także informacyjnym, cyfrowym i programowym. Podjęliśmy również współpracę w tym zakresie z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Zarządu Dróg Urzędu Miejskiego w Łasku, którego Naczelnik wraz z przedstawicielem Zarządu Dróg Wojewódzkich - Rejonu Dróg Wojewódzkich w Bełchatowie odbyli wizję lokalną i wskazali niezbędne do wykonania kroki w tej sprawie”.

(akta kontroli str. 878-880, 1822, 1861)

6. Miejsca faktycznego rozmieszczenia gaśnic były niezgodne z miejscami wskazanymi na planie ewakuacyjnym. I tak:

- na parterze - jedna gaśnica usytuowana w innym miejscu niż na planie ewakuacyjnym,
- na piętrze brak trzeciej gaśnicy oznaczonej na planie ewakuacyjnym;
- w piwnicy ujawniono gaśnicę, która nie została oznaczona w planie ewakuacyjnym.

Nie oznaczono także stosownymi znakami dwóch urządzeń oddymiania znajdujących się na parterze, a w sali choreograficznej brak było oznaczenia drogi ewakuacji do wyjścia ewakuacyjnego nr 6.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK „plan ewakuacyjny nie został zaktualizowany w zakresie rozmieszczenia gaśnic ze względu na trudny kontakt ze służbami uprawnionymi do wprowadzenia tego rodzaju zmian w dokumentacji”, natomiast „oznakowania przez przeoczenie nie wróciły na miejsce po remoncie”.

(akta kontroli str. 728-877, 881-892, 1823, 1833)

³⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.

Zarówno oznakowania urządzeń oddymiania, jak i oznaczenie drogi ewakuacyjnej w sali choreograficznej zostało uzupełnione jeszcze w trakcie trwania kontroli NIK.

OCENA CZĄSTKOWA

Łaski Dom Kultury został właściwie zorganizowany i co do zasady prawidłowo realizował zadania statutowe. Program działania stanowiący załącznik do umowy, określającej warunki organizacyjne działalności instytucji kultury został rzetelnie sporządzony i terminowo podany do publicznej wiadomości przez Organizatora. Niemniej ŁDK nie zrealizował wszystkich zadań ujętych w programie działania. Prawidłowo i rzetelnie sporządzano plany oraz sprawozdania merytoryczne. Terminowo przekazywano także sprawozdania statystyczne, choć w trzech sprawozdaniach (K-07 z działalności domu kultury za 2022 i 2023 i w sprawozdaniu F-01/dk za IV kwartał 2023 r.) ujawniono niewielkie błędy. W sposób prawidłowy zatrudniano i wynagradzano pracowników, a przy ustalaniu wysokości wynagrodzeń i dodatków stosowano jednolite zasady postępowania, jednakże we wszystkich trzech badanych przypadkach, nie za każdym razem załączano do akt osobowych informację o przyznanej nagrodzie, co było niezgodne z regulaminem wynagradzania pracowników ŁDK. Budynek ŁDK nie w pełni dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnością natomiast w sposób prawidłowy zabezpieczono przed potencjalnymi zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Ujawniono jednak brak okresowej aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwopozarowego i planów ewakuacyjnych.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Prowadzenie gospodarki finansowej GOK

1. ŁDK posiadał dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Dokumentację tę ustalił w formie pisemnej kierownik jednostki zarządzeniem nr 32/2021 w dniu 31 grudnia 2021 r., zmienionym zarządzeniem nr 20/2022 z dnia 31 grudnia 2022 r. Dokumentacja była aktualizowana, zgodnie z art. 10 ust. 2 uor. ŁDK jako samorządowa instytucja kultury, posiadająca osobowość prawną oraz funkcjonująca jako jednostka organizacyjna Gminy Łask, prowadziła rachunkowość zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości z uwzględnieniem zapisów ustawy o działalności kulturalnej. Jednostka gospodarowała samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadziła samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się efektywnością ich wykorzystania. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości w ŁDK była rzetelnie opracowana i odzwierciedlała specyfikę jednostki, a także spełniała wymogi określone w ustawie o rachunkowości, tj. zamieszczono w niej wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, jednakże tylko w jednym na trzy przypadki opisanych Programów informatycznych określono datę rozpoczęcia jego eksploatacji, co szerzej opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Integralną częścią Polityki Rachunkowości w ŁDK były: wykaz i opis kont syntetycznych; system przetwarzania danych; instrukcja gospodarki kasowej³⁶; instrukcja w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania³⁷; instrukcja gospodarowania majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie³⁸; instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych³⁹ i regulamin kontroli wewnętrznej.

³⁶ Wprowadzona zarządzeniem nr 9/2021 Dyrektora ŁDK z dnia 7 stycznia 2021 r.;

³⁷ Wprowadzona Zarządzeniem nr 10/2021 Dyrektora ŁDK z dnia 7 stycznia 2021 r.

³⁸ Wprowadzona Zarządzeniem nr 2/2020 Dyrektora ŁDK z dnia 6 lipca 2020 r.

³⁹ Wprowadzona Zarządzeniem nr 8/2021 Dyrektora ŁDK z dnia 7 stycznia 2021 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem nr 21/2021 Dyrektora ŁDK z dnia 1 lipca 2021 r., Zarządzeniem nr

(akta kontroli str. 931-1087)

2. Podstawą gospodarki finansowej ŁDK był plan finansowy ustalany przez Dyrektora z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy o działalności kulturalnej. Plan finansowy sporządzano zgodnie z wymogami określonymi w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁰ (art. 27 ust. 4 ustawy o działalności kulturalnej) i dokonywano zmiany w zakresie przychodów i kosztów wraz ze zmianą w rocznym planie finansowym, na podstawie art. 52 ust. 3 ufp. Plany opracowywano w terminach umożliwiającym prowadzenie gospodarki finansowej od 1 stycznia danego roku. Każdorazowo plany były podpisywane przez kierownika jednostki.

(akta kontroli str. 1088-1280)

3. W planach finansowych ŁDK zostały uwzględnione i oszacowane wszystkie źródła przychodów z działalności oraz kosztów. Każdego roku objętego kontrolą wykonanie planu finansowego ŁDK przewyższało planowane przychody i tak: w 2022 r. 118,88% wykonania; w 2023 r. 128,64% wykonania i w 2024 r. było to 145,74% wykonania.

Struktura zrealizowanych przychodów wyglądała następująco:

- w 2022 r. suma przychodów 2.639.047,81 zł, z czego: przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi: 2.330.359,70 zł (w tym: przychody z działalności statutowej: 362.894,84 zł; przychody z zajęć: 225.713,12 zł; przychody z najmu: 19.046 zł; przychody z usług kostiumerii: 2.605 zł; przychody ze sprzedaży biletów: 20.986,72 zł, pozostałe przychody z działalności statutowej: 94.544,00 zł oraz inne przychody określone statutem: 1.967.464,86 zł (dotacja podmiotowa: 1.699.285,45 zł⁴¹ i dotacja celowa 284.300 zł)); pozostałe przychody operacyjne 297.182 zł oraz przychody finansowe: 11.506,11 zł.
- w 2023 r.: suma przychodów 2.707.879,09 zł, z czego: przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi: 2.663.407,10 zł (w tym: przychody z działalności statutowej: 439.911,89 zł; przychody z zajęć: 286.983,50 zł; przychody z najmu: 18.587,00 zł; przychody z usług kostiumerii: 6.154,00 zł; przychody ze sprzedaży biletów: 34.004,21 zł, pozostałe przychody z działalności statutowej: 94.183,18 zł oraz inne przychody określone statutem: 2.223.495,21 zł (dotacja podmiotowa: 2.211.495,21 zł i dotacja celowa 12.000 zł)); pozostałe przychody operacyjne 28.614,80 zł oraz przychody finansowe: 15.857,19 zł.
- w 2024 r.: suma przychodów 3.704.981,36 zł, z czego: przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi: 3.586.947,84 zł (w tym: przychody z działalności statutowej: 821.190,22 zł; przychody z zajęć: 563.379,50 zł; przychody z najmu: 30.525,00 zł; przychody z usług kostiumerii: 9.312 zł; przychody ze sprzedaży biletów: 49.359,21 zł, pozostałe przychody z działalności statutowej: 168.614,51 zł oraz inne przychody określone statutem: 2.765.757,62 zł (dotacja podmiotowa: 2.398.757,62 zł i dotacje celowe 367.000 zł)); pozostałe przychody operacyjne 112.073,80 zł oraz przychody finansowe: 5.959,72 zł.

Struktura poniesionych kosztów kształtowała się następująco:

- w 2022 r. suma kosztów 2.622.789,56 zł, z czego: koszty działalności podstawowej operacyjnej: 2.595.251,28 zł (w tym: amortyzacja środków trwałych: 310.874,10 zł; zużycie materiałów i energii: 287.449,79 zł; usługi obce: 680.881,43 zł; podatki i opłaty: 10.630,35 zł; wynagrodzenia 1.071.514,77 zł; ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia: 205.280,55 zł

22/2021 Dyrektora ŁDK z dnia 27 lipca 2021 r. oraz Zarządzeniem nr 9/2022 Dyrektora ŁDK z dnia 1 sierpnia 2022 r.

⁴⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm. (dalej: ufp).

⁴¹ Minus zwrócona w terminie niewykorzystana dotacja podmiotowa za 2021 r. w wysokości 16.120,59 zł, co szerzej opisano w punkcie 4.

- i pozostałe koszty rodzajowe: 28.620,29 zł); pozostałe koszty operacyjne 18.242,16 zł, a koszty finansowe wyniosły: 9.296,12 zł.
- w 2023 r.: suma kosztów 2.682.152,95 zł, z czego: koszty działalności podstawowej operacyjnej: 2.665.332,64 zł (w tym: amortyzacja środków trwałych: 79.129,82 zł; zużycie materiałów i energii: 439.036,69 zł; usługi obce: 479.150,80 zł; podatki i opłaty: 11.906,63 zł; wynagrodzenia 1.350.323,77 zł; ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia: 258.608,04 zł i pozostałe koszty rodzajowe: 47.176,89 zł); pozostałe koszty operacyjne 5.695,14, a koszty finansowe wyniosły: 11.125,17 zł.
 - w 2024 r.: suma kosztów 3.669.387,41 zł, z czego: koszty działalności podstawowej operacyjnej: 3.666.204,25 zł (w tym: amortyzacja środków trwałych: 79.533,72 zł; zużycie materiałów i energii: 362.735,01 zł; usługi obce: 1.020.239,16 zł; podatki i opłaty: 12.388,94 zł; wynagrodzenia 1.810.310,91 zł; ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia: 346.402,58 zł i pozostałe koszty rodzajowe: 34.593,93 zł); pozostałe koszty operacyjne nie wystąpiły, a koszty finansowe wyniosły: 3.183,16 zł.

Wynik finansowy w poszczególnych latach objętych kontrolą był dodatni i wyniósł odpowiednio: za 2022 r. 16.258,25 zł; za 2023 r. 25.726,14 zł i za 2024 r. 35.593,95 zł.

(akta kontroli str. 1281-1443)

4. W latach 2022-2025 (I kw.) na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, Organizator przekazywał ŁDK środki finansowe w formie dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej, na łączną kwotę 8.851.720 zł. W każdym kolejnym roku wzrastała kwota przyznanej dotacji i tak: w 2022 r. wyniosła 1.748.800 zł (wykorzystano 1.699.285,45 zł), w 2023 r. 2.211.500 zł (wykorzystano 2.211.495,21 zł), w 2024 r. 2.400.000 zł (wykorzystano 2.398.747,62 zł) i w 2025 r. 2.491.420 zł.

Ponadto w okresie objętym kontrolą Urząd Miejski w Łasku przekazał siedem dotacji celowych na realizację wskazanych zadań i programów, na łączną kwotę 1.043.300 zł. W 2022 r.: dotacja celowa na "Organizację Obchodów 600-lecia Nadania Praw Miejskich Łaskowi" w wysokości 28.300 zł; na zadanie pn.: "Wakacje z DJ'ami" w wysokości 6.000 zł; na zadanie pn.: "Jarmark Łaski" w wysokości 250.000 zł; w 2023 r.: dotacja celowa na zadanie pn.: "Wakacje z Łaskim Domem Kultury" w wysokości 12.000 zł; w 2024 r. dotacja celowa na zadanie pn.: "Aktywne Wakacje 2024" w wysokości 12.000 zł i na zadanie pn.: "Jarmark Łaski" w wysokości 355.000 zł oraz w 2025 r. dotacja celowa na zadanie pn. Jarmark Łaski w wysokości 380.000 zł.

ŁDK prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków zgodnie z art. 152 ust. 1 ufp. Kwota dotacji podmiotowej wykazana w zestawieniu obrotów i sald za 2022 r. była jednak wyższa o 16.120,59 zł niż dotacja podmiotowa przyznana od Organizatora na rok 2022, co szerzej opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1444-1450, 1851-1852)

5. Badanie na próbie dwóch dotacji podmiotowych udzielonych w 2023 r. w kwocie 2.211.500 zł i w 2024 r. w kwocie 2.400.000 zł oraz jednej dotacji celowej udzielonej w 2024 r. na realizację zadania „Jarmark Łaski” w wysokości 355.000 zł brutto, wykazało że otrzymane przez ŁDK dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo wydatkowane oraz prawidłowo i rzetelnie rozliczone. ŁDK prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową służącą ewidencjonowaniu środków przedmiotowych dotacji. Faktury posiadały opisy dot. zakupionej usługi, źródła finansowania oraz były prawidłowo opisane pod kątem wymogów wynikających z art. 21 i 22 uor. Zgodnie z art. 251 ust. 1 ustawy

o finansach publicznych - dotacje udzielone z budżetu Gminy w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego zostały zwrócone do budżetu Gminy w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, i tak: niewykorzystana dotacja na 2023 r. w wysokości 4,79 zł została zwrócona w dniu 30 stycznia 2024 r., natomiast niewykorzystana dotacja za 2024 r. w wysokości 1.242,38 zł została zwrócona w dniu 30 stycznia 2025 r. Urząd Miejski w Łasku każdorazowo bez zastrzeżeń akceptował rozliczane przez ŁDK dotacje.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: dotacje podmiotowe otrzymywane od Organizatora są wystarczające na podstawowe utrzymanie – wynagrodzenia osobowe, media, podatki i opłaty, ubezpieczenie majątku. Do prowadzenia działalności zabezpieczającej potrzeby kulturalne mieszkańców niezbędne jest osiąganie dodatkowych przychodów (głównie z opłat za uczestnictwo w zajęciach, biletów na wydarzenia, wynajmów, a także z grantów).

W okresie objętym kontrolą Dyrektor ŁDK jeden raz tj. w maju 2022 r. wystąpił pisemnie do Organu Prowadzącego z prośbą o zwiększenie dotacji podmiotowej w związku z planowanym podpisaniem umowy użyczenia nieruchomości przy Pl. 11 Listopada 1 – Filii Łaskiego Domu Kultury. Uchwałą Rady Miejskiej w Łasku nr XL VI/582/2022 z dnia 22 czerwca 2022 r. przyznano dla Łaskiego Domu Kultury kwotę 140.000,00 zł, a w dniu 7 czerwca 2022 r. podpisano umowę pomiędzy Gminą Łask, a ŁDK na użyczenie nieruchomości i prowadzenie w niej działalności statutowej.

(akta kontroli str. 1451-1482, 1851-1852)

6. ŁDK podejmował liczne działania mające na celu pozyskanie dodatkowych środków finansowych (innych niż dotacja podmiotowa gminy) na działalność kulturalną⁴². W okresie objętym kontrolą ŁDK zrealizował projekty zewnętrzne na kwotę 241.980 zł, i tak:

- w 2022 r. realizował następujące projekty: "Konwersja cyfrowa domów kultury" Narodowego Centrum Kultury - dofinansowanie przyznane w 2021 r. na kwotę 73.500 zł; „Łaski Dom Kultury - Tworzymy Więzi!" i "Łaski Dom Kultury - Tworzymy Więzi II" dofinansowanie Narodowego Centrum Kultury w łącznej kwocie 38.000 zł oraz "Nakręć się na muzykę" dofinansowanie ██████████ w kwocie 8.400 zł;
- w 2023 r. "Zaproś nas do siebie" oraz "Kreatywność na miarę kultury. Konferencja o projektowaniu graficznym dla sektora kultury" dofinansowanie z Narodowego Centrum Kultury w wysokości 16.580 zł;
- w 2024 r. "Zaproś nas do siebie", "Szalom Łask", "Tworzymy Więzi! Kulturalne połączenia w Łasku"⁴³ dofinansowanie z Narodowego Centrum Kultury w łącznej wysokości 105.500 zł.

Badanie na próbie trzech projektów (po jednym uzyskanym dofinansowaniu w każdym roku objętym kontrolą) wykazało, że środki zostały wykorzystane zgodnie z zapisami zawartych umów i prawidłowo rozliczone. Dowody księgowo stanowiące podstawę rozliczenia zostały prawidłowo opisane i zweryfikowane zgodnie z art. 22 ust. 1 uor.

(akta kontroli str. 1483-1733)

7. W okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 29 ust. 1-4 ustawy o działalności kulturalnej w ŁDK utworzono fundusz instytucji kultury odzwierciedlający wartość mienia wydzielonego dla instytucji kultury w momencie jej utworzenia.

⁴² W 2023 r. i 2024 r. ubiegano się o dofinansowanie ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na projekt: Łaski Festiwal Młodych Muzyków im. Miłosza Magina, a w 2022 r. na projekt uTEATRAalnieni, w 2022 r. podjęto także próbę skorzystania ze środków ██████████ oraz Funduszu Patriotycznego.

⁴³ Z czterech napisanych przez ŁDK w 2024 r. wniosków o przyznanie grantów na działania na liście beneficjentów znalazły się dwa: projekt „Szalom Łask” z programu Etno Polska oraz „Kulturalne Połączenia” z programu Dom Kultury+ Partnerstwo lokalne Edycja 2024.

Stan funduszu jednostki na koniec grudnia w latach 2022-2024 wynosił 1.113.254,77 zł, natomiast na 1 stycznia 2022 r. - 1.128.062,33 (zmniejszenie 14.807,56 zł – strata za rok poprzedni).

W latach 2023-2025 utworzono także fundusz rezerwowy, tworzony z zysku netto za poprzedni rok obrotowy z przeznaczeniem na pokrycie strat. Stan funduszu rezerwowego na dzień 31 grudnia 2024 r. to 41.984,39 zł, na 31 grudnia 2023 r. 16.258,25 zł (zysk netto za poprzedni rok). W 2022 r. nie utworzono funduszu rezerwowego z uwagi na odnotowaną w 2021 r. stratę netto w wysokości 14.807,56 zł (pokrytą w 2022 r. z funduszu instytucji kultury). Jak wyjaśniła Dyrektorka ŁDK: „Fundusz rezerwowy w Łaskim Domu Kultury utworzono po raz pierwszy w 2023 roku, przeniesiono na niego wówczas zysk netto za 2022 rok. Rok 2021 zakończył się stratą, nie było funduszu rezerwowego, więc stratę pokryto z funduszu instytucji kultury”.

ŁDK prawidłowo prowadził ewidencję księgową tych funduszy.

(akta kontroli str. 1734-1741, 1851)

8. W ŁDK wprowadzono uregulowania wewnętrzne określające zasady postępowania przy organizacji i prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień, w tym zasady postępowania w przypadku zamówień, do których nie stosuje się pzp (podprogowe). W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa regulaminy: wprowadzony Zarządzeniem nr 12/2021 Dyrektora ŁDK z dnia 8 stycznia 2021 r. Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości większej niż 20.000 złotych i mniejszej niż 130.000 złotych w Łaskim Domu Kultury oraz Zarządzeniem nr 01/2025 Dyrektora Łaskiego Domu Kultury z dnia 6 lutego 2025 r. Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości większej niż 50.000 zł i mniejszej niż 130.000 zł.

W okresie objętym kontrolą ŁDK podpisał 12 umów na dostawy, usługi, roboty budowlane w łącznej wysokości 502.440,00 zł. W latach 2022-2025 (I kw.) w ŁDK nie udzielano zamówień, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy pzp, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130.000 zł.

Szczegółową kontrolą w zakresie prawidłowości wydatkowania środków na zakupy i usługi, w tym przestrzegania obowiązujących w ŁDK zasad postępowania przy ich udzielaniu wytypowano trzy zamówienia na łączną kwotę 232.443 zł, które zostały przeprowadzone na podstawie uregulowań wewnętrznych. Badanie wykazało, że ponoszenie wydatków na zakup towarów i usług następowało zgodnie z obowiązującym w ŁDK regulaminem, rzetelnie z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, a proces wydatkowania środków był właściwie dokumentowany (dowody księgowe były prawidłowo i rzetelnie opisane).

(akta kontroli str. 1742-1778, 1861, 1866-1867)

9. Umowy zawarte w przypadku trzech badanych zamówień zostały zrealizowane terminowo i w pełnym zakresie. Każda z umów zawierała wymagane prawem postanowienia m.in. planowany termin zakończenia, warunki zapłaty wynagrodzenia oraz gwarantowała zabezpieczenie interesu prawnego i ekonomicznego ŁDK. ŁDK sprawował właściwy nadzór nad realizacją zawartych umów.

(akta kontroli str. 1774-1778)

10. W każdym roku okresu objętego kontrolą, ŁDK przekazywał Burmistrzowi Łasku sprawozdania w tym: informacje o przebiegu wykonania planu finansowego oraz sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego, Rb-N, Rb-Z oraz sprawozdania z działalności. Na próbie obejmującej sprawozdania Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2024 r. wykazano, że dane ujęte w sprawozdaniach były

zgodne z danymi zawartymi w ewidencji księgowej, a sprawozdania terminowo przekazane Organizatorowi.

Sprawozdania roczne z wykonania planu finansowego jednostki były przekazywane Burmistrzowi w szczególności nie mniejszej niż w planie finansowym, terminowo z wyjątkiem półrocznego sprawozdania z realizacji planu finansowego za I półrocze 2024 r., które zostało złożone dopiero 5 sierpnia 2024 r., co było niezgodne z art. 265 ufp, co szerzej opisano w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1281-1443, 1861-1862, 1868- 1874)

11. Organizator zapewnił warunki lokalowe i wyposażenie ŁDK. ŁDK na podstawie art. 27 ustawy o działalności kulturalnej, samodzielnie gospodarował powierzonym mieniem. Zarządzeniem nr 33/2021 Dyrektora Łaskiego Domu Kultury z dnia 31 grudnia 2021 wprowadzono Regulamin najmu sal i wyposażenia Łaskiego Domu Kultury, zmieniony Zarządzeniem 19/2023 Dyrektora Łaskiego Domu Kultury z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu najmu sal i wyposażenia Łaskiego Domu Kultury. W okresie objętym kontrolą, podpisano łącznie 34 umowy w zakresie dzierżawy, najmu i użyczenia pomieszczeń ŁDK, z czego w 2022 r. 15 umów, w 2023 r. siedem umów, w 2024 r. dziewięć umów i w I kw. 2025 r. trzy umowy. Na próbie dwóch umów objętych szczegółowym badaniem, wykazano że czynsz z dzierżawy i najmu pomieszczeń szacowano i ustalano niezgodnie z postanowieniami Regulaminu najmu, co szerzej opisano w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

W umowie najmu sali widowiskowej oraz powierzchni użytkowej holu przed salą (nr 02/09/2022) z dnia 1 września 2022 r., nie zamieszczono postanowień zabezpieczających interes ekonomiczny ŁDK, w zakresie kosztów utrzymania sali kinowej. Wynajmujący nie sprawował także właściwego nadzoru nad realizacją zawartej umowy najmu Sali kinowej. Szerzej kwestie te zostały opisane w sekcji: Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1779-1815, 1821, 1852-1857)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch na trzy przypadki opisanych Programów informatycznych nie określono daty rozpoczęcia ich eksploatacji, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c uor, zgodnie z którym „Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji”.
Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „Księgowa opracowując dokumenty dotyczące stosowanych zasad polityki rachunkowości, nie posiadała dokładnej wiedzy od kiedy dokładnie jest użytkowany program Rewizor GT, a z biegiem czasu przeoczyła fakt zaktualizowania tej informacji i wpisania jej do dokumentów”.

(akta kontroli str. 931-1076, 1820)

2. Kwota dotacji podmiotowej wykazana w zestawieniu obrotów w i sald za 2022 r. była wyższa o 16.120,59 zł niż dotacja podmiotowa przyznana od Organizatora na rok 2022.

Jak wyjaśniła Główna Księgowa: „Była to kwota zwróconej w dniu 28 stycznia 2022 r. do Organizatora części niewykorzystanej dotacji podmiotowej za 2021 rok. W momencie tworzenia sprawozdań finansowych za 2022 rok na kontach księgowych pozostała właśnie ta różnica. W związku z tym, że nie miałam możliwości dokonania korekty sprawozdań finansowych za 2021 rok, a jestem zatrudniona od 04.05.2021 r. ujęłam rozliczenie dotacji podmiotowej niewykorzystanej części na kontach księgowych z końcem 2022 roku i w ten sposób wyprostowałam stan księgowy, który do dziś się zgadza. Naniosałam taką wzmiankę w informacji do sprawozdania finansowego za 2022 rok i w rozliczeniu dotacji podmiotowej za 2022 r. Wszystkie terminy wydatkowania środków, zwrócenia części niewykorzystanej dotacji podmiotowej za poszczególne lata zostały zachowane. Wartość zwróconej dotacji również została w prawidłowy sposób wyliczona i odprowadzona”.

(akta kontroli str. 1340-1345)

3. Sprawozdanie z realizacji planu finansowego za I półrocze 2024 r. zostało złożone w dniu 5 sierpnia 2024 r. tj. z opóźnieniem wynoszącym 4 dni w stosunku do terminu określonego w art. 265 ustawy o finansach publicznych, według którego „jednostki sektora finansów publicznych będące samorządowymi instytucjami kultury, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, przedstawiają właściwemu zarządowi jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia: 31 lipca roku budżetowego - informację o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za pierwsze półrocze, uwzględniającą w szczególności stan należności i zobowiązań, w tym wymagalnych”.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „Półroczne sprawozdanie finansowe za I półrocze 2024 r. faktycznie zostało złożone w dniu 5 sierpnia 2024 r. W każdym roku termin do 31.07 został dochowany, w błąd wprowadził nas e-mail od pani Naczelnik wydziału budżetowego UM w Łasku, w którym to pojawił się termin, że sprawozdanie za I półrocze danego roku może być złożone do ok. 10.08. Na pewno w tym roku i następnym zostanie dochowany termin do 31.07”.

(akta kontroli str. 1281-1367, 1861-1862, 1868)

4. W okresie objętym kontrolą wysokość czynszu najmu pomieszczeń w Łaskim Domu Kultury, w dwóch umowach zawartych przez ŁDK określono niezgodnie z regulaminem najmu sal i wyposażenia ŁDK, wprowadzonego Zarządzeniem nr 33/2021 Dyrektora Łaskiego Domu Kultury z dnia 31 grudnia 2021, zmienionego Zarządzeniem 19/2023 Dyrektora Łaskiego Domu Kultury z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu najmu sal i wyposażenia Łaskiego Domu Kultury. I tak:

- wysokość czynszu najmu sali nr 16, w ramach umowy najmu, zawartej z ██████████, określono na kwotę 30,00 zł miesięcznie, w sytuacji gdy zgodnie z ww. Regulaminem wysokość czynszu najmu sali konferencyjnej (s. 16) za godzinę winna wynosić 80 zł za miesiąc;
- wysokość czynszu najmu sali widowiskowej i innych pomieszczeń wynajętych na potrzeby kina (umowa najmu 02/09/2022) została określona na poziomie 1,00 zł brutto od każdego sprzedanego przez Najemcę biletu, podczas gdy zgodnie z regulaminem wysokość czynszu najmu za najem sali kinowej / widowiskowej winna wynosić 200 zł za godzinę, a od 1 stycznia

2024 r. po zmianie regulaminu (Zarządzeniem 19/2023 Dyrektora Łaskiego Domu Kultury z dnia 29 grudnia 2023 r.), 400 zł za godzinę.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „Regulamin najmu sal i wyposażenia Łaskiego Domu Kultury dotyczy najmu na potrzeby zorganizowania wydarzenia. [REDAKCYJA] ma swoje biuro w Łaskim Domu Kultury od ponad 30 lat, zawsze w środy od godz. 9:00 do 11:00. W biurze wydawane są legitymacje uprawniające do zniżek na transport publiczny, jest to także miejsce spotkań dla starszych, samotnych osób. Opłata za udostępnienie pomieszczenia na biuro jest jedynie symboliczna, ponieważ Związek nie prowadzi tutaj żadnej działalności przychodowej, pełniąc jednak od kilkadziesiąt lat ważną rolę w budowaniu kapitału społecznego, integracji środowiska osób starszych i ich aktywizacji”. Natomiast „Kino działające w ŁDK od 2018 roku to efekt długich starań prowadzonych przez osoby wcześniej zarządzające ŁDK. (...) w 2017 roku urzędujący wówczas dyrektor ŁDK podjął rozmowy z podmiotem, z którym podpisał umowę na prowadzenie tego rodzaju działalności od grudnia 2018 roku i wtedy ustalono wysokość opłaty od każdego sprzedanego przez najemcę biletu. (...) Kino od początku było traktowane jako inwestycja w poszerzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Łasku, jako narzędzie rozwoju kapitału społecznego, a nie jako źródło przychodu. Odbywało się to zawsze w porozumieniu z Organizatorem”.

(akta kontroli str. 1782-1811, 1852-1854)

NIK nie kwestionuje ulgi dla [REDAKCYJA] jednak wskazuje, że udzielanie ulg, bądź inne odstępstwa od przyjętego regulaminu powinny zostać unormowane w treści regulaminu, aby nie budziły wątpliwości co do transparentności korzystania z majątku publicznego.

5. Wynajmujący nie sprawował właściwego nadzoru nad realizacją zawartej umowy najmu Sali kinowej (02/09/2022).
 - a) W całym okresie obowiązywania umowy nie podejmowano żadnych działań zmierzających do zweryfikowania rzeczywistego wykorzystania sali kinowej przez klientów kina i nie weryfikowano rzetelności przedstawianych przez najemcę raportów kasowych.
 - b) ŁDK nie podjął żadnych działań w związku z nieprzedstawieniem przez najemcę raportu sprzedaży za miesiące sierpień-grudzień 2024 r. i luty-maj 2025 r. i nie wystawił faktury za ten okres.
 - c) W przypadku nieuregulowania należności w terminie Wynajmujący – ŁDK nie naliczał Najemcy ustawowych odsetek za opóźnienie za każdy dzień opóźnienia w zapłacie czynszu najmu, zgodnie z § 4 pkt 4 umowy.
 - d) ŁDK nie weryfikował kosztów zużycia mediów i innych wydatków w związku z najmem sali kinowej. W umowie najmu 02/09/2022 sali widowiskowej z dnia 1 września 2022 r. nie zamieszczono postanowień zabezpieczających interes ekonomiczny ŁDK, w zakresie kosztów utrzymania sali kinowej, nie zamieszczono bowiem postanowień przewidujących obowiązek partycypowania przez najemcę w kosztach utrzymania sali kinowej, a także w kosztach związanych z zużyciem mediów na potrzeby prowadzonej przez najemcę działalności. Wydatki te, w całym okresie obowiązywania umowy najmu były pokrywane w całości przez ŁDK, a ŁDK nie był w stanie wyodrębnić wydatków za prąd oraz wodę zużywane w związku z działalnością kina, bowiem nie zainstalowano podliczników dla pomieszczeń, z których korzystał najemca.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁD było to spowodowane faktem, że w sali widowiskowej, w której odbywały się seanse prowadzone były także aktywności w godzinach popołudniowych (to samo dotyczy holu, w którym znajdowała się kasa), zatem media zużywane były jednocześnie na potrzeby kina i ŁDK. „Zdając sobie sprawę z tego, że umowa ta nie zabezpiecza interesów Łaskiego Domu Kultury, od sierpnia 2020 roku (po objęciu pełnienia obowiązków dyrektora ŁDK) rozpoczęłam rozmowy i negocjacje w kierunku doprecyzowania zasad współpracy. (...) W przedstawianych przeze mnie w międzyczasie sugestiiach zmian w wiążącej nas z kinem umowie znalazła się także propozycja podniesienia wysokości opłaty, argumentowana chociażby wzrostem cen energii elektrycznej – finalnie najemca nie zgodził się na proponowaną podwyżkę. Działalność kina jest też zawieszana na czas np. wakacji, majówki, zdarzają się także kilkumiesięczne przerwy spowodowane brakiem pracowników. W związku z tymi przerwami nie otrzymujemy od najemcy raportów kasowych ze sprzedaży biletów. (...) W przypadku nieprzedstawiania przez najemcę raportów kasowych w odpowiednim terminie, najemca ponaglany jest mailowo i/lub telefonicznie. Należności od odbiorców z reguły w większości przypadków regulowane są na bieżąco, w wyznaczonych terminach. Zdarzają się przypadki, że odbiorca nie ureguluje wymaganej należności w wyznaczonym terminie, nie są wówczas naliczane odsetki za opóźnienie”.

(akta kontroli str. 1782-1811)

6. Wbrew § 4 pkt 2 umowy najmu 02/09/2022, ŁDK wystawiał faktury za czynsz najmu Sali kinowej z terminem płatności wynoszącym 14 dni liczonym od dnia jej otrzymania przez Najemcę, w sytuacji gdy w myśl umowy, termin płatności czynszu winien wynosić 7 dni od otrzymania faktury przez Najemcę.

Jak wyjaśniła Dyrektor ŁDK: „Z reguły stosujemy 14-dniowy termin płatności na fakturach wystawianych dla każdego podmiotu, w związku z czym, omyłkowo, niejako automatycznie termin ten został zastosowany w fakturach dla kina”.

(akta kontroli str. 1782-1811)

OCENA CZĄSTKOWA

ŁDK co do zasady prawidłowo i rzetelnie prowadził gospodarkę finansową. Przyjęte w ŁDK Zasady (polityka rachunkowości) i ochrony danych odzwierciedlały specyficzne i charakterystyczne dla jednostki operacje gospodarcze, a w polityce rachunkowości, zamieszczono wszystkie elementy określone w przepisach uor. Niemniej tylko w jednym na trzy przypadki opisanych Programów informatycznych określono datę rozpoczęcia jego eksploatacji. ŁDK prowadził gospodarkę finansową na podstawie prawidłowo przygotowanego planu finansowego, uwzględniającego wszystkie źródła przychodów z działalności jednostki. Sprawozdania roczne z wykonania planu finansowego jednostki były rzetelnie sporządzane i terminowo przekazywane Organizatorowi z wyjątkiem półrocznego sprawozdania z realizacji planu finansowego za I półrocze 2024 r. Także kwota dotacji podmiotowej wykazana w zestawieniu obrotów i sald za 2022 r. była wyższa o 16.120,59 zł niż dotacja podmiotowa przyznana od Organizatora na ten rok. Wydatkowanie środków na prowadzoną działalność odbywało się prawidłowo, w tym wydatki na zakupy towarów i usług oraz realizację robót budowlanych ponoszone były z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu celów. Zamówienia na usługi udzielane były zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami, a umowy zawarte z wyłonionymi wykonawcami opracowywane

były prawidłowo oraz realizowano je rzetelnie. Niezgodnie z przyjętym w ŁDK regulaminem najmu sal i wyposażenia, określano natomiast stawki opłat za najem pomieszczeń. Wynajmujący nie sprawował także właściwego nadzoru nad realizacją zawartej umowy najmu Sali kinowej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i następujące wnioski:

Uwaga Podjęcie działań w celu dostosowania budynku ŁDK dla osób z niepełnosprawnością.

Wnioski 1. Zaktualizowanie Planów ewakuacyjnych.
2. Określenie w Polityce rachunkowości daty rozpoczęcia eksploatacji programów informatycznych.
3. Dokonanie w uzgodnieniu z najemcami zmian w zawartych z nimi umowach najmu poprzez dostosowanie stawki czynszu najmu, przewidzianej w umowach do stawki wskazanej w regulaminie najmu.
4. Podjęcie działań w celu oszacowania wysokości wydatków ponoszonych przez ŁDK na utrzymanie sali kinowej.
5. Wprowadzenie w uzgodnieniu z najemcą do umowy najmu sali kinowej postanowień przewidujących obowiązek partycypowania przez najemcę w kosztach utrzymania przedmiotu najmu.
6. Podjęcie działań w celu zweryfikowania rzetelności sporządzonych przez najemcę sali kinowej raportów kasowych.
7. Naliczenie odsetek w zakresie nieterminowych płatności z tytułu czynszu najmu sali kinowej.
8. Uwzględnienie w treści *Regulaminu najmu sal i wyposażenia*, przyjętych w ŁDK odstępstw/wyjatków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.
Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków	Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 7 sierpnia 2025 r.

Kontroler

Magdalena Łysek
Specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektor
Radca Prezesa
Piotr Walczak

/podpisano elektronicznie/